

Hanna Ahtiainen, Eyüp Yilmaz & Eero Aalto

10.6.2021

Osaaminen ja innovaatiotoiminta Helsingin seudulla

Helsingin seudun elinvoimaisuus ja talouden kestävä kasvu pohjautuvat seudun innovatiivisuuteen. Innovaatiotoiminta uudistaa elinkeinoelämää ja nostaa talouden tuottavuutta pitkällä aikavälillä. Tässä julkaisussa tarkastellaan Helsingin seudun inhimillisen pääoman tasoa ja tutkimus- ja kehittämistoiminnassa tapahtunutta kehitystä erityisesti innovaatiotoiminnan edellytysten näkökulmasta. Tarkastelussa ovat alueen yliopistosektori, väestön osaamistaso, korkeakoulutettujen henkilöiden työpaikat, tutkimus- ja kehittämistoiminnan henkilöstö sekä menot ja patenttihakemusten määrässä tapahtunut kehitys.

Päätulokset

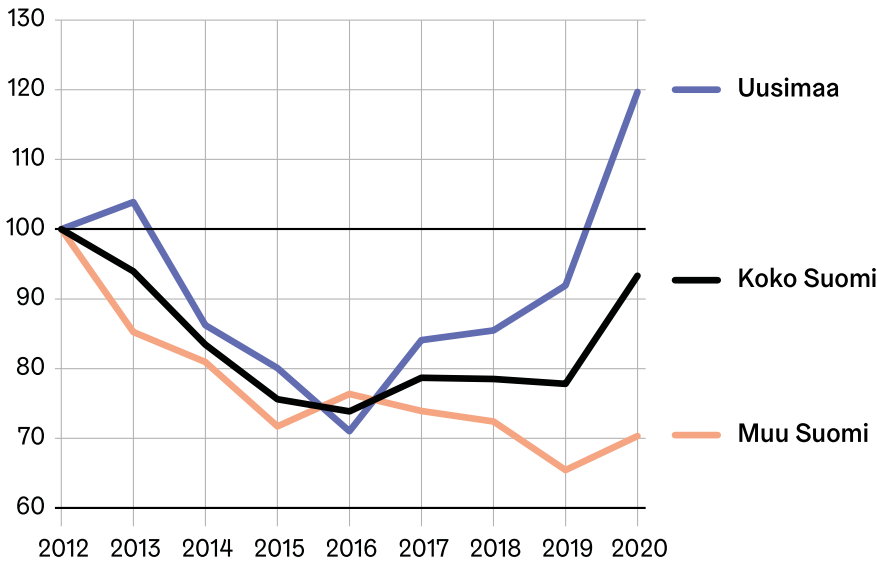
- Helsingin seudulla on vahva koulutus- ja tutkimussektori. Ylempään korkeakoulututkintoon Suomessa valmistuneista yli kolmannes ja tutkija-asteen koulutetuista lähemmäs puolet valmistuu pääkaupunkiseudulta. Pääkaupunkiseudun yliopistojen tutkimus- ja opetushenkilöstöön on edellisen vuosikymmenen aikana kohdistunut vähennyksiä.
- Helsingin väestössä on korkea osaamispotentiaali niin Suomen kuin Euroopan mittakaavassa. Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten osuus on kuitenkin kasvanut verrattain hitaasti. Kehitys on silti ollut myönteisempää, kuin Suomessa tässä ikäryhmässä, ja joka toinen helsinkiläinen 25–34-vuotias onkin korkeakoulutettu.
- Ylemmän korkeakouluasteen ja tutkijakoulutusasteen työpaikkamäärä sekä työllisten määrä ovat kasvaneet Helsingissä. Tämä henkisen pääoman kohentuminen tuo parempia edellytyksiä innovaatiotoiminnalle alueella.
- Helsingin seudulla tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot ja henkilöstö ovat olleet kasvussa. Muuhun Suomeen verrattuna Helsingin seutu on kyennyt parantamaan innovatiivisuutta. Tästä yksi ilmentymä on Uudenmaan patenttihakemusten kasvu verrattuna muuhun Suomeen.

Aineisto:

Tutkimuksen aineistot perustuvat Tilastokeskuksen sekä opetus- ja hallinnon Vipunen-tietokannan tietoihin. Tilastokeskuksen tiedot on poimittu avoimesta Statfin-tietokannasta, maksullisesta sijoituspäiväkirjasta sekä Helsingin kaupungin Tilastokeskukselta tilaamasta aineistosta. Aineistojen valinnan perusteena on ollut OECD:n julkaisema käsikirja innovatiivisuuden mittauksesta sekä Euroopan komission keskeiset alueellisen innovatiivisuuden mittarit.

Patenttihakemusten määrän kehitys Uudellamaalla, muualla Suomessa sekä koko Suomessa vuosina 2012–2020, indeksi 2012=100

Indeksi, 2012=100



Lähde: Patentti- ja rekisterihallitus (PRH)

Helsingin seudulla on hyvät innovaatiotoiminnan edellytykset

Helsingin seutu pärjää hyvin monella innovaatiotoiminnan edellytysten mittarilla katsottuna. Alueella on vahva tiede- ja yliopistokeskittymä ja korkeakoulutettu väestö. Ylemmän korkea-asteen sekä tutkija-asteen koulutettujen työpäämäärät ovat olleet kasvussa, ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan henkilöstön määrä ja menot ovat kasvusuunnassa. Patenttihakemusten kasvu osoittaa, että Helsingin seudun innovaatiotoiminta tuottaa tulosta. Koko Suomessa tapahtuneen patenttihakemusten määrän kasvun taustalla on pääasiassa Uudellamaalla tapahtunut positiivinen kehitys. Euroopan komission alueellisen innovatiivisuuden raportin mukaan Helsinki/Uusimaa oli Euroopan Unionin innovatiivisin alue vuonna 2019.

Koronapandemia luo epävarmuutta tulevaisuuteen

Koronapandemian talousvaikutukset tuovat epävarmuutta tulevaisuuden kehitykselle, kun yritykset ja organisaatiot sopeuttavat toimintaansa. Talouden mahdollinen nopea elpyminen voi kohentaa myös innovaatiotoiminnan resursseja ja aktiviteettia Helsingin seudulla. Helsingin seudulla on odottavissa ylemmän korkeakouluasteen ja tutkijakoulutusasteen työpakkujen ja työllisten sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan henkilöstön määrään kasvua lähivuosina, johtuen Helsingin yrityssectän monipuolistumisesta ja kansainvälistymisestä. Lisäksi lisäpanostuksia tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoihin on syytä olettaa, sillä Suomen kilpailukyky ja alueellisen parantaminen edellyttää pitkäjänteistä panostusta tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Kuviossa nähdään se, miten patenttihakemusten määrä on kehittynyt Uudellamaalla, muualla Suomessa ja koko Suomessa vuosina 2012–2020 suhteessa vuoden 2012 tasoon nähden.

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä: [pdf](#)

Lisätietoja: Hanna Ahtiainen, p. +358 (0)9 310 36364

Eyüp Yilmaz, p. +358 (0)9 310 36520

Eero Aalto, p. +358 (0)9 310 35821

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitietoyksikkö, www.hel.fi/kaupunkitieto